

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-26 בנובמבר, 2024, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

התייחסות ל-IFRS standards/IFRS Accounting standards במסגרת חוות הדעת – פניית

לשכת רואי חשבון (מסמך לדיון צורך לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי הנושא לדיון הוא פניית לשכת רואי חשבון בקשר למינוח החדש של ה-IFRS שנוצר לצורך הפרדה בין תקני חשבונאות לבין תקני קיימות. מציין כי קיימות שתי סוגיות לדיון – מתי יש להתחיל את השימוש במינוח החדש (2024 או 2027 או כל מועד אחר) ובאיזה אופן יש לתרגם את המינוח החדש. מבקש מנציג לשכת רואי חשבון¹ להציג את הפנייה של לשכת רואי חשבון.

2. נציג לשכת רואי חשבון מציין כי בוועדה לתקני ביקורת של לשכת רואי חשבון עלתה הסוגיה מאחר שבמשרדי רואי החשבון הגדולים עלתה הסוגיה אם בחוות הדעת של הדוחות הכספיים לשנת 2024 נדרש שינוי במינוח. מוסיף כי המינוח השתנה מאחר שה-IFRS מפרסם כעת גם תקני חשבונאות וגם תקני sustainability. מציין כי השינוי הוכנס ב-18 IFRS שמועד התחילה שלו הוא 1 בינואר 2027 ואימוץ מוקדם של התקן אפשרי בישראל החל מ-1 בינואר 2025. מוסיף כי הוועדה הבינלאומית לא תיקנה את IAS 1 שהוא בתוקף כיום ולא לגמרי ברור מדוע התיקון לא בוצע ב-1 IAS הקיים. מוסיף כי מעמדת המשרדים עולה כי השינוי אינו קשור במישרין ל-18 IFRS, אלא נובע מתקני ה-Sustainability ולפיכך כבר בדוחות המבקר לדוחות הכספיים לשנת 2024 יש להתייחס ל-IFRS Accounting Standards. מציין כי לפיכך הוכנה הצעה לתקן עם המינוח החדש ובדיון בוועדה לכללי ביקורת היתה הערה שהמקום הנכון לדון אם יש להחליף את המינוח כבר בשנת 2024 הוא המוסד לתקינה מאחר שה-IFRS Foundation חיבר את שינוי המינוח ל-18 IFRS. מוסיף כי השאלה המשנית היא לגבי תרגום המונח והיו כאלה שהציעו תרגום שונה (תקני חשבונאות של ה-IFRS או תקני IFRS לחשבונאות – מופיע בהערת שוליים 1) מזה שנבחר על ידי המוסד לתקינה (תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים). מציין כי דיון נוסף היה עם רשות ניירות ערך לגבי הצורך בתיקון חקיקה מאחר שגם בתקנות ניירות ערך הקובעות את מסגרת הדיווח הנדרשת מחברות מדווחות מופיע המינוח הקודם. מוסיף כי בהגדרות בתקנות ניירות ערך, תקני דיווח כספי בינלאומיים מוגדרים כתקנים ופרשנויות שהוצאו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים ולפיכך לא נראה כי יש צורך בתיקון. מציין כי התקיימה שיחה עם נציג רשות ניירות ערך בנושא והייתה הסכמה שלא נדרש תיקון לתקנות ניירות ערך בגין השינוי במונח.

¹ ההתייחסות היא לנציג או לנציגת לשכת רואי חשבון

3. חבר ועדה² בדעה כי כל עוד ישומר נוסח שמוכר לקוראי הדוחות הכספיים מציע להישאר עם נוסח זה. מציין כי יישום של IFRS 18 ידרוש הצגה מחדש של מספרי השוואה וחברות רבות מתכננות אימוץ מוקדם של IFRS 18 ולפיכך רצוי לעבור למונח החדש בהקדם.
4. היו"ר שואל אם הצעת חבר הוועדה היא לעבור ב 2024 או ב 2025. חבר הוועדה מציע לעבור ב 2024.
5. חבר ועדה אחר מציין כי כפי שצוין נציג לשכת רואי חשבון, העדכון של המונח ל- IFRS Accounting Standards אינו קשור במישרין ל- IFRS 18, אלא הוא שולב בתקנים באמצעות IFRS 18. מוסיף כי ה- IFRS הוא כבר לא ראשי תיבות וקיימים IFRS Accounting Standards ו- IFRS Sustainability Standards. מציין כי כיום ב- IAS 1, בתקנות ניירות ערך ובביאורי המדיניות החשבונאית מופיעים ראשי התיבות. מציין כי הסוגיה היא אם יש לעדכן זאת גם בביאורי המדיניות החשבונאית, גם בדוחות הכספיים ובדוחות המבקרים. מציין כי סוגיה נוספת היא אם התרגום שהוצע הוא תרגום הולם שכן הוא אינו משקף את העובדה שאין המדובר עוד בראשי תיבות.
6. חבר הוועדה מציע לקבוע תקני חשבונאות של IFRS. בדעה כי קורא הדוחות הכספיים לא צפוי להיות מושפע מהשינוי ומדובר בהבחנה שמתבצעת על ידי ה- IASB. בדעה כי יש לבחור תרגום עקבי עם העבר.
7. חבר ועדה נוסף תומך בשינוי המינוח כבר בשנת 2024, מאחר שנראה כי שילוב התיקון במסגרת IFRS 18 נעשה מבחינה טכנית בלבד. מציין כי הדוחות הכספיים מוכנים לפי IFRS Accounting Standards ולא לפי IFRS Sustainability Standards. מוסיף כי אחרת חוות הדעת אינה תואמת את האופן שבו הוכנו הדוחות הכספיים.
8. היו"ר מציין כי נראה שהנוכחים תומכים ביישום השינוי כבר בשנת 2024. שואל אם מישהו מהנוכחים בדעה כי אין ליישם את השינוי כבר בשנת 2024. הנוכחים אינם מביעים התנגדות ליישום בשנת 2024.
9. **היו"ר מסכם כי עמדת הוועדה המקצועית היא שיש ליישם את השינוי החל מהדוחות הכספיים לשנת 2024.**
10. היו"ר מציין כי במסמך שצורף לתיק הישיבה מוצגת ההצעה של ועדת התרגום וכן החלופות שהוצעו על ידי הוועדה לתקני ביקורת. צדיק מציינת כי הניסוח המוצע הוא "תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים".

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

11. משתתף³ שואל אם יוסף בסוגריים המונח באנגלית - IFRS Accounting Standards. צדיק משיבה כי בכריכה יש דרישות שונות של ה-IFRS Foundation ולכן בחלק מהמקומות מופיע גם עברית וגם אנגלית. מוסיפה כי מבחינת תרגום – התרגום הוא לעברית ואינו כולל את המונח באנגלית בסוגריים. מציינת כי עד היום נקראו התקנים – "תקני דיווח כספי בינלאומיים" וכעת מוצע להוסיף את המילה "חשבונאיים".
12. חבר ועדה רביעי שואל אם אין לשים את המילה חשבונאיים לפני המילה בינלאומיים. צדיק מציינת כי התרגום נעשה בתיאום עם חבר ועדת התרגום⁴, וכי הסדר נקבע על מנת להבחין את התקנים האלה מתקני הקיימות. משתתף אחר מסכים עם חבר הוועדה הרביעי.
13. חבר הוועדה האחר מציין כי בעקבות הקמת ה-ISSB, ה-IFRS הפך לשם מותג ולכן התרגום המוצע אינו מבטא שינוי זה. בדעה כי יש להשתמש במונח IFRS, מאחר שהוא לא ראשי תיבות.
14. חבר ועדה חמישי בדעה כי כל אחד מהתרגומים הוא מתאים ואין לכך חשיבות רבה. בדעה כי יש לבחור אחד התרגומים ולהשתמש בו באופן עקבי. בדעה כי אף אחד לא יוטעה מאף אחד מהתרגומים. בדעה כי קיימת עדיפות לנסח בעברית ולא יהיה חוסר בהירות כתוצאה מכך. חבר הוועדה הרביעי מסכים.
15. המשתתף מציין כי השמטת המונח באנגלית משמעה השמטת המותג IFRS. מסכים עם חבר הוועדה האחר שקיימת חשיבות לשלב את המותג. בדעה כי יש להזכיר את הנוסח באנגלית הן בביאור המדיניות החשבונאית והן בדוח המבקר.
16. משתתף נוסף מציין כי בפעם הראשונה שהמונח מופיע במסמך ניתן להוסיף בסוגריים את המונח באנגלית. המשתתף משיב כי הוספת המונח באנגלית בסוגריים בדוח המבקר לא תסייע שכן הוא לא חלק מהדוחות הכספיים ולכן יהיה צורך לעשות זאת גם בביאור המדיניות החשבונאית.
17. היו"ר שואל אם עד היום נכתב המונח באנגלית. נציג לשכת רואי חשבון משיב שבדוח המבקר הופיע תקני IFRS בסוגריים. צדיק משיבה כי בתרגומים מופיע המונח באנגלית על גבי הכריכה ובסעיף ההגדרות או נספח ההגדרות מופיע המונח באנגלית בסוגריים לגבי כל המונחים.
18. היו"ר מציין כי למרות זאת בדוח המבקר נכלל המונח באנגלית. המשתתף ונציג לשכת רואי חשבון מציינים כי כך היה עד היום. נציג לשכת רואי חשבון מוסיף כי חברי ועדת הביקורת היו בדעה כי נכון להמשיך לכלול את המונח באנגלית בסוגריים.

³ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

⁴ ההתייחסות היא לחבר או לחברת ועדת התרגום

19. היו"ר מציע כי כפי שנעשה עד היום בתרגומים יופיע המונח בעברית בלבד ואילו בדוח המבקר יופיע גם המונח באנגלית בסוגריים. מציע לאמץ את המונח "תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים"
20. משתתף רביעי תומך ומציין כי גם בחוות דעת על דוחות כספיים המוכנים בהתאם לתקינה ישראלית כתוב בסוגריים (Israeli GAAP) ולכן מתאים שהמונח באנגלית יופיע בסוגריים גם בדוחות מבקר על דוחות כספיים המוכנים לפי התקינה הבינלאומית בחשבונאות.
21. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי המונח צריך להיות "תקני דיווח כספי חשבונאיים בינלאומיים" או "תקני דיווח כספי בינלאומיים – תקני חשבונאות".
22. היו"ר מעלה להצבעה את הצעתו. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה החמישי וחבר ועדה שישי תומכים. חבר הוועדה הרביעי מסכים באופן עקרוני, אך מציע לשנות את התרגום.
23. היו"ר מסכם כי המונח "IFRS Accounting Standards" יתורגם כ"תקני דיווח כספי בינלאומיים חשבונאיים" במסגרת התרגומים וכי בחוות הדעת של המבקר יוסף המונח באנגלית, כפי שהיה נהוג עד היום.

הצעה לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה, מדידה וגילוי (להלן – תקן 46)(צורפה לתיק הישיבה) – דיון בהערות צוות לסקירת ההצעה לתקן (מסמך לדיון צורף לתיק הישיבה)

24. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת נדונה הצעה לעניין הוראות להחזקה הדדית של כתבי אופציה ומכשירים פיננסיים מורכבים והוחלט שבשלב זה לא יקבעו ההוראות, אלא יוסף סעיף במבוא, החזקה הדדית של כתבי אופציה ומכשירים פיננסיים מורכבים תוצא מתחולת התקן והסעיפים בתקן חשבונאות מספר 22 יבוטלו. מצטטת את סעיף 22 במבוא שנוסף כתוצאה מההחלטה:
- "הוועדה המקצועית דנה בטיפול החשבונאי בהחזקה הדדית של כתבי אופציה ושל מכשירים פיננסיים מורכבים שנקבע בסעיפים 106-101 לתקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017). לא הושגה הסכמה לגבי הטיפול החשבונאי בהחזקה הדדית לאור הסיווג של זכויות המיעוט בדוח על המצב הכספי המאוחד כסעיף מעין הוני. על מנת שלא לעכב את פרסום תקן זה ומאחר שבכוונת הוועדה המקצועית לדון בנושא צירופי עסקים ודוחות כספיים מאוחדים לאחר השלמת פרויקט זה, הוחלט להוציא החזקות הדדיות של כתבי אופציה ושל מכשירים פיננסיים מורכבים מתחולת תקן זה ולבטל את סעיפים 106-101 לתקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017)."
25. חבר הוועדה שואל אם ההגדרה של החזקה הדדית כוללת גם החזקה הדדית של מכשירים בחברות כלולות. מציע להוסיף את המילים "בין חברות מוחזקות לבין חברה מחזיקה".

צדיק מסכמת כי יוספו מילים אלה על מנת שיהיה ברור שההוצאה מתחולה היא לא רק לגבי החזקה הדידית בין חברות הקבוצה, אלא גם של חברות כלולות.

26. צדיק מציינת כי סעיף 1.2(טו) מחריג מתחולת התקן השקעה של חברה אם או חברה בת במכשירים של חברה אחרת בקבוצה, אך ידרש שינוי ניסוח בהתאם להערותו של חבר הוועדה. מוסיפה כי בסעיף 3.6 נכלל ביטול הסעיפים בתקן חשבונאות מספר 22.

חוזה ערבות פיננסית

27. צדיק מציינת כי סעיף 1.2(ט) מחריג חוזה ערבות פיננסית המטופלים בהתאם לגילוי דעת 68, שיטת השווי המאזני (לעניין ערבות שנתנה חברה מחזיקה לחברה כלולה שלה). מוסיפה כי הצוות היה בדעה שאין להחריג ערבות כזו, אלא יש לבצע התאמה להוראות מאחר שייתכן מצב שבו לחברה המוחזקת אין הפסדים ולכן החברה המחזיקה לא יצרה התחייבות בגין הערבות שנתנה, אך למרות זאת צפוי שהיא תידרש לממש את הערבות. מציינת כי הצוות היה בדעה שבמקרה כזה נדרשת הפרשה ולכן הצוות הציע לא להחריג ערבות כזו אלא לתקן את ג"ד 68 ולקבוע כי ההכרה בהפרשה לפי ג"ד 68 תהיה בכפוף לסכום ההפרשה שיוכר בהתאם לתקן 46, ככל שהוכר.

28. חבר הוועדה שואל מה הטיפול שנקבע בהכרה לראשונה כאשר חברה מחזיקה נותנת ערבות פיננסית לחברה כלולה. צדיק משיבה כי הוועדה המקצועית החליטה שלא לדרוש הכרה לראשונה בשווי הוגן של ערבות פיננסית, אלא בעלות בלבד (קרי בסכום שהתקבל בגין הערבות, אם בכלל).

29. חבר הוועדה מציין כי אם לא התקבלה תמורה, הערבות תוכר רק אם יתקיימו תנאים מסוימים. מוסיף כי לעניין חברה מוחזקת המטרה היא שההפסד לא יוכר פעמיים – דרך רווחי אקוויטי ודרך הכרה בהפרשה. בדעה כי הטיפול החשבונאי בהפרשה צריך להיקבע בג"ד 68 על מנת למנוע את כפילות ההכרה בהפסד, בדומה להפסד מירידת ערך.

30. חבר הוועדה מציין כי במקרים שבהם חשבון השקעה לא אופס ומוכרים הפסדי אקוויטי, יש למנוע הכרה כפולה הן בהפסדי אקוויטי והן בהפסד כתוצאה מהערבות. צדיק שואלת אם המשמעות היא שהקביעה בתקן 46 היא נאותה שכן במקרה כזה לא תוכר הפרשה בגין הערבות, אלא רק הפסדי האקוויטי (מאחר שחשבון השקעה לא אופס).

31. משתתף חמישי מציין כי אם הערבות מופעלת, לחברה המוחזקת יהיה רווח אשר יקוז את ההפסד, שכן החברה המחזיקה נוטלת על עצמה את התשלום בעבורה. צדיק מציינת כי העיתוי של הכרה בהפרשה אינו זהה לעיתוי של ביטול ההתחייבות בחברה המוחזקת. המשתתף החמישי מציין כי מנקודת מבט של החברה המחזיקה העיתוי חייב להיות זהה שכן ההכרה בהפרשה משמעותה שהיא העניקה הטבה לחברה המוחזקת שלה.

32. משתתף שישי מציין כי אם הערבות ממומשת יש להתייחס לערבות כהלוואה שניתנה לחברה המוחזקת על ידי החברה המחזיקה. מוסיף כי ההכרה בהפסדים צריכה להיות גובהה ההשקעה בפועל בתוספת הערבות.
33. חבר הוועדה מציין כי המשתתף החמישי והמשתתף השישי צודקים. מוסיף כי אם לחברה הכלולה יש התחייבות לספק והחברה המחזיקה ערבה להתחייבות זו, אם החברה המחזיקה תשלם לספק, החברה הכלולה תבטל את ההתחייבות לספק ותכיר בהתחייבות לחברה המחזיקה. בדעה כי לא ניתן לחשוב על כל המקרים, אלא יש להוסיף אמירה שהטיפול החשבונאי בהפרשה יביא בחשבון את ההשלכות של ההכרה בהפסדים על מנת שלא יוכר הפסד פעמיים.
34. חבר הוועדה הרביעי מציין כי תקן חשבונאות מספר 10 (להלן-תקן 10) מחריג ערבות שניתנה לחברה כלולה. מוסיף כי לכאורה הטיפול היום נקבע בג"ד 68. מוסיף כי חבר הוועדה מתייחס למצב של ספירה כפולה של הפסדים, אך הערת הצוות היתה לגבי מצב שבו לא יוכר כלל הפסד – כלומר שהחברה המחזיקה מכירה בהפסדי אקוויטי אך הערבות תתממש בסכום גבוה יותר והפסד זה אינו מוכר גם כיום.
35. חבר הוועדה מציין כי יש לקבוע סעיף עקרוני המונע הכרה כפולה בהפסדים. מסכים עם חבר הוועדה הרביעי שאם הערבות תתממש בסכום גבוה יותר יש להכיר בהפסד.
36. המשתתף הרביעי שואל כיצד הוכר הפסד על ידי החברה המחזיקה בפעם הראשונה אם החברה הכלולה לקחה הלוואה והחברה המחזיקה ערבה לה. מביא כדוגמה מקרה שבו סיכון האשראי של החברה הכלולה עלה וכתוצאה מכך החברה המחזיקה הכירה בהפרשה. שואל מדוע יש כפל הכרה בהפסד במקרה כזה.
37. חבר הוועדה מציין כי ייתכנו ערבויות אחרות לחברה המוחזקת. המשתתף הרביעי מציין כי ההחרגה היא רק לגבי ערבות פיננסית שהיא ערבות בגין סיכון האשראי של מקבל הערבות, כלומר אם החברה המוחזקת לא תוכל לפרוע את ההלוואה והחברה המחזיקה תאלץ לשלם במקומה.
38. המשתתף השישי מציין כי ייתכן שהחברה המוחזקת תוכל להחזיר לחברה המחזיקה את הסכום ששולם ולכן אין בהכרח הפרשה להפסד. מוסיף כי מימוש ערבויות מתרחש בעקבות קשיים והפסדים שכבר קיבלו ביטוי בהפסדי האקוויטי.
39. המשתתף הרביעי מציין כי ההכרה בהפרשה בגין הערבות נדרשת כאשר צפוי מימוש הערבות בגלל שסיכון האשראי של החברה הכלולה עלה ולא בעת מימוש הערבות.

40. חבר הוועדה מציין כי החברה המחזיקה הכירה בהפרשה להפסדים צפויים בגין החברה הכלולה, בדומה להפרשה לירידת ערך. המשתתף הרביעי מציין כי הפרשה לירידת ערך היא קיטון בנכס ואילו הפרשה לערבות היא הכרה בהתחייבות ואין המדובר במצבים דומים.
41. חבר הוועדה בדעה כי בשני המקרים מדובר על הפרשה להפסדים חזויים.
42. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בתקן 10 הוחרגה ערבות שניתנה לחברה כלולה. שואל אם הכוונה היא להחמיר ולדרוש הכרה בהפרשה בגין ערבות של חברה כלולה בשלב מוקדם יותר לעומת המצב כיום לפיו ערבות לחברה מוחזקת מטופלת רק בג"ד 68.
43. היו"ר מציין כי השאלה הוצגה בצורה נכונה – האם הכוונה היא להחמיר לעומת המצב הקיים או לאפשר ולהחריג ערבות פיננסית לחברה כלולה.
44. המשתתף השישי מציין כי בישראל במהלך עסקים רגיל בכל הלוואה של חברה כלולה, הבנק מחתים את החברה האם ואת בעלי המניות על ערבויות ובדרך כלל אין לכך השפעה על הריבית. בדעה כי אין לבצע הפרשה כאשר הערבות ניתנת לחברה הכלולה, אלא רק כאשר צפוי שהערבות תמומש ובתנאי שלא תהיה ספירה כפולה של הפסדים.
45. צדיק משיבה כי ממילא במועד ההכרה לראשונה (מתן הערבות) לא מוכרת התחייבות, אלא אם כן התקבלה תמורה ואז ההכרה בתמורה נפרשת על פני תקופת הערבות. מוסיפה כי רק כאשר צפוי שהערבות תתממש יש להכיר בהפרשה.
46. היו"ר בדעה שיש להשיב לשאלתה של חבר הוועדה הנוסף. בדעה כי אין להחמיר לעומת המצב הקיים.
47. חבר הוועדה האחר מציין כי אם לא ישונה המצב, המשמעות היא שבגין ערבות שניתנה לצד שלישי נדרשת הכרה בהפרשה ואילו בגין ערבות שניתנה לחברה כלולה לא תוכר הפרשה. היו"ר וחבר הוועדה הרביעי מציינים כי זה המצב הקיים כיום לפי תקן 10. חבר הוועדה האחר מסכים ומציין כי תקן 46 נועד להסדיר את הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים ולכן יש לשקול זאת שנית. בדעה כי יש לבטל את ההחרגה ומסכים עם חבר הוועדה שיש לוודא שלא נוצרת ספירה כפולה של הפסדים כתוצאה מהכרה בהפרשה.
48. חבר הוועדה בדעה כי ההחרגה מתקן 10 בוצעה מטעמים פרקטיים. מסכים עם חבר הוועדה האחר שאין הגיון שבגין ערבות שניתנה לצד שלישי נדרשת הכרה בהפרשה ואילו בגין ערבות שניתנה לחברה כלולה לא תוכר הפרשה.
49. צדיק מציינת כי ייתכן שבמרבית המקרים תוכר הפרשה מאחר שג"ד 68 קובע שיש להכיר בהפסדים עד איפוס ההשקעה בתוספת גובה הערבות. מוסיפה כי הערת הצוות מתייחסת

- למקרים שבהם ההפסדים אינם מגיעים עד כדי הכרה בהפרשה וצפוי שהערבות תתממש. מציינת כי הוחרגה מתקן 10 ערבות שנתנה חברה מחזיקה לחברה כלולה שלה.
50. חבר הוועדה בדעה כי סביר שההחרגה בוצעה על מנת לטפל בנושא בשלב מאוחר יותר. חבר הוועדה החמישי מציין כי ייתכן שההחרגה בוצעה מאחר שההתחייבות משתקפת דרך ההשקעה בחברה הכלולה כל עוד לא צפוי שהערבות תתממש, לפני הספירה הכפולה.
51. חבר הוועדה בדעה כי לא ייתכן שאם צפוי שהערבות תמומש, לא תוכר הפרשה. חבר הוועדה הרביעי מציין כי זו התוצאה של הוראות תקן 10 כיום.
52. צדיק מציינת כי הכללים בתקן 46 לא שונים מהכללים בתקן 10 ולפיהם אם לא התקבלה תמורה במועד ההכרה לראשונה, אין הכרה בהפרשה.
53. חבר הוועדה מביא כדוגמה מצב שבו סך ההשקעה הוא אפס וצפוי שהערבות תמומש. שואל אם לפי תקן 10 לא נדרשת הכרה בהפרשה. צדיק משיבה כי לא נדרשת הכרה בהפרשה מאחר שהטיפול החשבונאי הוא רק לפי ג"ד 68. חבר הוועדה בדעה כי אין הגיון.
54. חבר הוועדה האחר מציין כי חבר הוועדה טוען שיש ספירה כפולה כאשר יש הכרה בהפסדים והכרה בהפרשה בגין הערבות.
55. חבר הוועדה מציין כי כעיקרון יש להכיר בהפרשה בגין ערבות שצפויה להתממש אך יש לוודא שבעתיד לא תהיה ספירה כפולה של הפסדים (כתוצאה מהכרה בהפסדי אקוויטי והפסד כנגד ההפרשה בגין ערבות).
56. צדיק מציינת כי הצעתה היתה לבטל את ההחרגה שנקבעה בתקן 46 לגבי ערבות לחברה כלולה ולתקן את ג"ד 68 ולקבוע בו כי ההכרה בהתחייבות בגין משיכת ההפסדים עד גובה הערבות תהיה בכפוף להפרשה שהוכרה בהתאם לתקן 46.
57. חבר הוועדה החמישי מסכים להצעת הצוות וצדיק. חבר הוועדה הרביעי מסכים ומציע להוסיף "וזאת בכפוף לכך שהכרה כאמור לא תוביל להכרה כפולה בהפסדים" וזאת על מנת לתת מענה לחשש של חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה של הכרה כפולה בהפסדים.
58. חבר הוועדה שואל כנגד איזה סעיף תוכר ההפרשה בגין ערבות לחברה כלולה. מציין כי אם ההפרשה בגין ערבות מוכרת כנגד חשבון ההשקעה, לא תיווצר ספירה כפולה של הפסדים. בדעה כי אם ההכרה בהפרשה בגין ערבות מבוצעת כנגד רווח או הפסד נוצרת בעיה.
59. חבר הוועדה הרביעי משיב כי לא כל הכרה בהפרשה בגין ערבות לחברה כלולה כנגד רווח או הפסד תוביל לספירה כפולה.

60. המשתתף השישי מציין כי לא תיתכן ספירה כפולה אם ההפרשה בגין הערבות תוכר כנגד חשבון ההשקעה. חבר הוועדה מסכים ומציין כי הדבר מוביל לכך שהטיפול בהפרשה יהיה במישור של שיטת השווי המאזני וזה מונע ספירה כפולה.
61. המשתתף הרביעי שואל כיצד ייתכן שבגין הפרשה בגין ערבות יוגדל נכס ההשקעה. מציין כי אם יידרש תשלום, ההפרשה תסולק במזומן וההשקעה תכלול את סכום הערבות.
62. חבר הוועדה משיב כי אם מומשה ערבות לחברה מוחזקת, החברה המוחזקת חייבת את הסכום ששולם לחברה המחזיקה ולכן ההוספה לחשבון ההשקעה היא נאותה. מוסיף כי בשלב השני יש לבחון אם נפגם ערכה של ההשקעה ולקבוע אם נדרשת הכרה בהפסד מירידת ערך.
63. המשתתף הרביעי מציין כי אם החברה המוחזקת לא עמדה בתשלום לנושה היא לא תוכל להחזיר את סכום הערבות לחברה המחזיקה. חבר הוועדה מציין כי אם זה המצב, יוכר הפסד מירידת ערך ההשקעה. המשתתף הרביעי מציין כי המשמעות היא הכרה בהפסד דרך חשבון ההשקעה.
64. חבר הוועדה משיב כי הערבות שמומשה מהווה למעשה הלוואה שנתנה החברה המחזיקה לחברה הכלולה או תמורה הונית. מציין כי אם מדובר בהלוואה, היא תטופל כמו הלוואה אחרות שניתנו לחברה כלולה ואם מדובר בתמורה הונית, יש לבחון ירידת ערך של ההשקעה.
65. המשתתף החמישי מסכים שזקיפה כנגד חשבון ההשקעה תמנע ספירה כפולה של הפסדים.
66. המשתתף הנוסף מציין כי אם החברה הכלולה בגירעון בהתאם לג"ד 68 יש להמשיך למשך הפסדי אקוויטי עד גובה הערבות. שואל אם ההכרה בהפרשה תהיה דרך המשך ההכרה בהפסדי אקוויטי.
67. חבר הוועדה מציין כי במועד ביצוע ההפרשה למעשה החברה המחזיקה נתנה לחברה הכלולה הלוואה ויש לטפל בהלוואה כפי שהחברה המחזיקה מטפלת בהלוואות אחרות לחברה הכלולה ולבחון במידת הצורך ירידת ערך שלה במישור של שיטת השווי המאזני.
68. המשתתף הנוסף מציין כי בגין הלוואה שניתנה לחברה כלולה ייתכן שיהיה צורך בהפרשה להפסדי אשראי. חבר הוועדה מסכים.
69. חבר הוועדה החמישי שואל במה שונה ההצעה מהצעתה של צדיק. חבר הוועדה משיב כי אין הבדל וכי הוסיף רק התייחסות לצד הנגדי להפרשה בגין ערבות לחברה כלולה.

70. המשתתף הנוסף מציין כי יש להדגיש שמדובר בהבדל לעומת התקינה הבינלאומית. צדיק משיבה כי המדידה של כל ערבות היא שונה מהמדידה בתקינה הבינלאומית שכן בהכרה לראשונה אין מדידה בשווי הוגן. המשתתף הנוסף מסכים.
71. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בהתאם לתקינה הבינלאומית כבר במועד ההכרה לראשונה ההכרה בהפרשה היתה מבוצעת כנגד חשבון ההשקעה ולאחר מכן הטיפול היה בדומה לכל הלוואה והזקיפה היתה לרווח או הפסד.
72. צדיק שואלת אם הקביעה שההכרה בהפרשה בגין ערבות לחברה כלולה היא כנגד חשבון ההשקעה צריכה להיכלל בג"ד 68 או בתקן 46. מציינת כי למעשה תקן 46 לא יחריג ערבות לחברה כלולה ולכן ערבות כזו תטופל בהתאם לתקן 46. בדעה כי לא מתאים להתייחס לזקיפה של ההפרשה כנגד חשבון ההשקעה בתקן 46.
73. חבר הוועדה מציע לאמץ בתקן 46 את הנוסח שקובע כי הוצאה תיזקף לרווח או הפסד אלא אם כן תקן אחר דורש או מתיר זקיפה לנכס ובג"ד 68 לקבוע כי הכרה בהפרשה לערבות תוכר כנגד חשבון ההשקעה.
74. צדיק מבקשת מחבר הוועדה להגיש הצעה לניסוחים. חבר הוועדה מסכים.
75. חבר הוועדה הנוסף מציין כי הפתרון שהוצע על ידי חבר הוועדה מביא לניפוח מאזני בלבד. מוסיף כי כשהערבות תמומש תהיה זקיפה לרווח או הפסד.
76. חבר הוועדה הרביעי מוסיף כי גם במקרה של הכרה בהפסדים ההשקעה תתאפס.
77. חבר הוועדה מציין כי אם החברה הכלולה היא חברה שנקלעה לקשיי תזרים והחברה המחזיקה נדרשה לשלם סכום מסוים בגין ערבות, החברה המחזיקה לא הפסידה באופן אוטומטי את הסכום ששילמה. מציין כי יש לבחון אם החברה המחזיקה תוכל לקבל את אותו סכום, במלואו או בחלקו, מהחברה המוחזקת. מציע שההכרה בשלב הראשון תהיה כנגד חשבון ההשקעה ולאחר מכן בחינת יכולת ההשבה תעשה כחלק משיטת השווי המאזני ובחינת ירידת ערך של ההשקעה בחברה הכלולה. מוסיף כי בדרך זו תמנע הכרה כפולה בהפסדים. מציין כי אם ניתנה ערבות לצד ג' והערבות מומשה, לא מוכר הפסד באופן אוטומטי, שכן יש לבחון אם קיימות בטוחות או שצד ג' יוכל להחזיר לחברה המחזיקה את הסכום ששולם.
78. המשתתף החמישי מציין כי בעת מימוש הערבות או בעת הכרה בהפרשה בגין ערבות יש לבחון אם לא הוכר הפסד בדרך אחרת.
79. היו"ר מציע להביא את הנושא לדיון נוסף לאחר שינוסחו הסעיפים הרלוונטיים. מוסכם על הנוכחים.

תמורה מותנית

80. צדיק מציינת כי נושא זה נידון ארוכות בוועדה המקצועית. מוסיפה כי הצוות היה בדעה שהחרגה של תמורה מותנית ללא הגדרת תמורה מותנית וללא הגבלה לרוכש בלבד עשויה להביא לפרשנות נרחבת מידי גם למצבים שתקן חשבונאות מספר 43 (להלן-תקן 43) מתייחס אליהם מצד המוכר וגם על אופציות. מציינת כי הצוות הציע להשתמש בהגדרה של תמורה מותנית מהתקינה הבינלאומית ולהרחיב אותה גם לגבי השקעה בחברה כלולה ובחברה בשליטה משותפת ובנכס לא כספי אחר. שואלת מה עמדת הנוכחים.
81. חבר הוועדה מציין כי החרגה כללית אינה דבר נאות.
82. חבר הוועדה הנוסף שואל אם הכוונה היא להבהיר באילו מקרים תחול ההחרגה ולהגביל את ההחרגה לרוכש בלבד. צדיק משיבה בחיוב.
83. חבר הוועדה הרביעי מציין כי הוספת הגדרה והגבלת ההחרגה לרוכש בלבד תביא לצמצום פערים מול התקינה הבינלאומית. מוסיף כי תמורה מותנית מצד המוכר תהיה בתחולת תקן 46 ואילו תמורה מותנית מצד הרוכש תטופל במסגרת ג"ד 68 ו-57. שואל אם נקבע הטיפול במסגרת תקן 46 בתמורה מותנית מצד המוכר. מוסיף כי גם בתקינה הבינלאומית קיים קושי להגדיר תמורה מותנית.
84. צדיק מציינת כי לגבי תמורה מותנית מצד המוכר קיימות הוראות בתקן 43. חבר הוועדה הרביעי מציין כי מדובר על מכירת מלאי בלבד ולא על מכירת נכסים אחרים. מוסיף כי גם ה-IFRIC החליט שלא לדון בתמורה מותנית במכירת נכסים אחרים.
85. המשתתף הנוסף בדעה כי מוכר שזכאי לתמורה מותנית שאינה בתחולת תקן 43 צריך להכיר בנכס פיננסי. חבר הוועדה הרביעי מסכים מבחינה כלכלית.
86. חבר הוועדה האחר מציין כי ייתכן שיש לבטל כלל את ההחרגה, שכן מצד המוכר קיים נכס פיננסי ואילו מצד הרוכש, ללא קשר אם מדובר בצירוף עסקים, גם בתקינה הבינלאומית לא ברור מתי תוכר התחייבות בגין תמורה מותנית ואם מדובר בהתחייבות פיננסית. בדעה כי ההחרגה מיותרת מאחר שתקן 46 לא דן באופן ספציפי בתמורה מותנית ויש לאפשר לכל חברה להפעיל שיקול דעת ולקבוע מדיניות לגבי הכרה בהתחייבות בגין תמורה מותנית.
87. חבר הוועדה בדעה כי נגזר לא פיננסי מהווה תמורה מותנית וכי הטיפול מצד המוכר בנכס אינו טרוויאלי. מזכיר כי כלל תעשיות ביוטכנולוגיה מכרה חברה בת בתמורה מותנית בביצועים והכירה בנכס (נגזר) בשווי הוגן של 500 מיליון ש"ח, אשר בוטל בתקופה עוקבת. מסכים עם חבר הוועדה האחר שאין להחריג תמורה מותנית.
88. המשתתף הנוסף מסכים עם חבר הוועדה האחר ומציין כי יש להחריג רק תמורה משתנה שבתחולת תקן 43 או הכנסה מחוזים עם לקוחות מאחר שנקבע להם טיפול מיוחד במסגרת

תקן 43 – מדידה לפי תוחלת או לפי הסכום הצפוי ביותר עם מגבלה שצפוי ברמה גבוהה שלא יהיה היפוך בהכנסות.

89. חבר הוועדה מציין כי אם לא תהיה החרגה אזי על ההתחייבות של הלקוח יחול התקן. חבר הוועדה האחר משיב כי יש להפעיל את אותו שיקול דעת לגבי התחייבות זו בתקינה הבינלאומית. מוסיף כי יש שתי גישות:

- א. אם האירוע הוא בשליטת החברה (מוצע בנושא זה גם תיקון ל-37 IAS) אין התחייבות פיננסית ולפיכך אין הכרה.
- ב. מדובר בהתחייבות פיננסית וההתחייבות מוכרת.

90. חבר הוועדה שואל מה הטיפול כאשר המשתנה הוא לא פיננסי. חבר הוועדה האחר משיב כי השאלה היא אם לחברה יש השפעה או שליטה על עצם העמידה במחויבות (לדוגמה תמלוגים התלויים בביצועי החברה).

91. חבר הוועדה הרביעי מציין כי מלכתחילה תמורה מותנית מוחרגת מהגדרת נגזר ולפיכך השלב הבא הוא קביעה אם ניתן להימנע מהתשלום על מנת לקבוע אם מדובר בהתחייבות פיננסית.

92. חבר הוועדה שואל אם יש דרישה בתקינה הישראלית להכיר בהתחייבות בשווי הוגן כאשר המשתנה הוא לא פיננסי. חבר הוועדה הרביעי בדעה שאין קביעה בתקינה הישראלית ובתקינה הבינלאומית בנושא.

93. חבר הוועדה האחר משיב כי ניתן לטעון אחת משתי טענות הן בתקינה הבינלאומית והן בתקינה הישראלית:

- א. אין צורך להכיר בהתחייבות שכן לחברה יש שליטה על עצם קיום ההתחייבות,
- ב. מחויבות לשלם מזומן היא התחייבות פיננסית ויש למדוד אותה בשווי הוגן.

94. חבר הוועדה הרביעי מציין כי הדבר נובע מתקן חשבונאות מספר 22 הקובע את הגדרת התחייבות פיננסית ומתי יש להכיר בה. חבר הוועדה האחר מציין כי הדבר עקבי גם עם תקן 10.

95. היו"ר מסכם כי הצעת חבר הוועדה האחר היא לבטל את ההחרגה של תמורה מותנית ובכך לאפשר לחברות שיקול דעת בדומה לזה שמיושם בתקינה הבינלאומית.

96. המשתתף הנוסף מציין כי בג"ד 57 יש התייחסות ישנה לתמורה מותנית בצירוף עסקים לפיה אם התבררות התלויה מתבצעת עד שנה לאחר הרכישה יש לתקן את המוניטין ואם

התבררות התלויה מתבצעת לאחר שנה לאחר הרכישה הזקיפה היא לרווח או הפסד. בדעה כי יש לתקן זאת בהקדם.

97. היו"ר מציין כי הטיפול בצירופי עסקים ובדוחות כספיים מאוחדים יבוצע לאחר השלמת תקן זה וגם נושא זה יבחן מחדש. המשתתף הנוסף משיב כי בתקופת הביניים עשויה להיות סתירה.

98. חבר הוועדה שואל מדוע הוראה זו מפריעה למשתתף הנוסף מאחר שקיים דמיון לתקופת המדידה ב-IFRS 3. המשתתף הנוסף משיב כי אין קשר להקצאת עלות הרכישה.

99. המשתתף הנוסף משיב כי במסגרת קביעת תקן זה יהיה הבדל בין תמורה תלויה בצירוף עסקים שתטופל לפי ג"ד 57 בעוד שתמורה מותנית אחרת תטופל לפי שתי הגישות שפירט חבר הוועדה האחר.

100. **היו"ר מסכם כי במסגרת הדיונים בצירופי עסקים ודוחות כספיים מאוחדים, נוסף לצורך בקביעת הטיפול החשבונאי בהחזקות הדדיות של אופציות ומכשירים פיננסיים מורכבים, יבחן מחדש הטיפול בהתחייבות תלויה, כדי שלא תיווצר סתירה עם תקן 46.**

101. צדיק שואלת אם יש תמיכה בביטול ההחרגה של תמורה מותנית בהתאם להצעת חבר הוועדה האחר. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה החמישי תומכים.

102. המשתתף הנוסף מציע להחריג רק תמורה מותנית שבתחולת תקן 43 ותמורה תלויה שבתחולת ג"ד 57. חבר הוועדה מציע להחריג תמורה מותנית בתחולת תקנים אחרים כגון תקן 43. מוסכם על הנוכחים.

103. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בסעיף 2.8.9 לג"ד 57 ההתייחסות היא ליישוב או סילוק של התחייבויות תלויות. מוסיף כי בהתאם לתקן 10 התחייבות תלויה אינה מוכרת כלל והמונח בג"ד 57 אינו תואם את תקן 10. המשתתף הנוסף מציין כי גם בתקן 43 מדובר על תמורה משתנה.

104. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בתקינה הישראלית עלתה השאלה אם יש להתייחס לסעיף 2.8.9 כמתייחס גם לתמורה מותנית. המשתתף הנוסף מציין כי בחוברת ההבדלים של המוסד לתקינה מפנים לסעיף זה. חבר הוועדה הרביעי מציין כי הבעיה העיקרית היא שימוש במונחים שונים. המשתתף הנוסף מציין כי בעיה זו תטופל במסגרת הטיפול החשבונאי בצירופי עסקים.

105. צדיק שואלת אם במסגרת ההחרגה של תמורה מותנית בתחולת תקנים אחרים להתייחס רק לג"ד 57 ולתקן 43 או לפרט - יישוב או סילוק התחייבויות תלויות בג"ד 57 ותמורה

משתנה בתקן 43. המשתתף הנוסף תומך בפירוט. חבר הוועדה החמישי תומך. חבר הוועדה הרביעי מציע להתייחס רק לתקן 43 מבלי לפרט. חבר הוועדה וחבר הוועדה האחר מסכימים להצעת חבר וועדה הרביעי.

106. חבר הוועדה הרביעי מציין כי החרגה ספציפית של ג"ד 57 מעלה שאלה לגבי הטיפול בשיטת השווי המאזני.

107. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בתקינה הבינלאומית ניתן לא להכיר בהכרה לראשונה בתמורה מותנית גם בשיטת השווי המאזני. חבר הוועדה הרביעי מסכים ומציין כי ניתנה לכך הבהרה לאחרונה בתקינה הבינלאומית. צדיק בדעה כי לא ניתן לטפל בסוגיה במסגרת תקן של מכשירים פיננסיים.

108. מוזמן⁵ מציין כי בתקן 46 יש החרגה של זכויות ומחויבויות עם לקוחות שהם מכשירים פיננסיים, למעט אלה שתקן 43 קובע שיטפלו בהתאם לתקן זה. שואל אם לא מדובר בכפילות.

109. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי מדובר בהבהרה ברורה שתקן 46 לא חל על תמורה משתנה. חבר הוועדה האחר מסכים עם המוזמן. המוזמן מציין כי אם הוועדה בדעה שיש לתת את הדוגמה של תקן 43, עדיף לא לתת כלל דוגמה לאור ההחרגה של זכויות ומחויבויות עם לקוחות.

110. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי מדובר בדוגמה בלבד ואין המשמעות שההחרגה אינה חלה במקרים אחרים. חבר הוועדה, חבר הוועדה החמישי וחבר הוועדה הנוסף מסכימים להצעת חבר הוועדה הרביעי.

111. היו"ר מציין כי היה מעדיף לא לכלול כלל דוגמה אך מקבל את דעת הרוב ומסכם כי ההחרגה תנוסח כ"תמורה מותנית שבתחולת תקנים אחרים כגון תקן חשבונאות מספר 43".

התחייבות שנובעת ממענק ממשלתי להשתתפות ביציאות

112. צדיק מציינת כי סעיף 1.2(יא) מחריג התחייבות שנובעת ממענק ממשלתי להשתתפות ביציאות כדי שהמדידה תהיה לפי תקן חשבונאות מספר 45 ולא לפי תקן 46. מציינת כי הערת הצוות היא שיש להבהיר כי דרישות הגילוי בתקן 46 חלות על התחייבות כזו.

113. חבר הוועדה הרביעי שואל אם בתקן חשבונאות מספר 45 לא נכללו דרישות גילוי מספיקות. צדיק משיבה כי דרישות הגילוי בתקן חשבונאות מספר 45 כוללות:

⁵ ההתייחסות היא מוזמן או למוזמנת

- א. סכומי מענקים להשתתפות ביציאות שבגינם עשויה הישות להידרש לשלם תמלוגים בתקופות עתידיות ותנאי המענקים כגון שיעור הריבית בו תחויב הישות במקרה של תשלום תמלוגים.
- ב. תנאים שטרם קוימו ותלויות אחרות שנלוו.

114. חבר הוועדה הרביעי מציין כי למעשה אין דרישות גילוי מרגע שהוכרה ההתחייבות. מסכים להצעת הצוות. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף וחבר הוועדה החמישי מסכימים.

115. **צדיק מסכמת כי יובהר שדרישות הגילוי בתקן 46 חלות על התחייבות שנובעת ממענק ממשלתי להשתתפות ביציאות, שהוחרגה מתחולת התקן.**

זכויות ומחויבויות שבתחולת תקן 43

116. צדיק מציינת כי סעיף 1.2(יב) מחריג זכויות ומחויבויות שבתחולת תקן 43, הכנסות מחוזים עם לקוחות, שהם מכשירים פיננסיים, למעט אלה שתקן 43 קובע שיטופלו בהתאם לתקן זה. מוסיפה כי בעיקר הכוונה לנכס בגין חוזה ולהתחייבות בגין חוזה. מציינת כי הצוות הציע לציין כי דרישות הגילוי לגבי סיכון אשראי חלות על נכס בגין חוזה ועל התחייבות בגין חוזה.

117. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מדובר על הוראה דומה לתקן דיווח כספי בינלאומי 15. צדיק משיבה כי תקן דיווח כספי בינלאומי 15 אינו מתייחס לכך מפורשות. חבר הוועדה בדעה כי אין המדובר בסיכון אשראי, מאחר שטרם יצא חיוב.

118. חבר הוועדה האחר מציין כי בחוזה ביצוע גם אם טרם יצא חיוב וסיכון האשראי של הלקוח עלה קיימת חשיבות לגילוי. חבר הוועדה מציין כי ייתכן שיש צורך בהכרה בהפסד מירידת ערך, אך המונח סיכון אשראי אינו מתאים, מאחר שהלקוח טרם קיבל את החיוב ולכן טרם ניתן אשראי.

119. המשתתף הרביעי מציין כי מדובר על אשראי שניתן שכן למעשה סופקו סחורות או שירותים מהר יותר מהתשלום. מוסיף כי העובדה שהתשלום מותנה באלמנט נוסף (לדוגמה, בביצועים נוספים) מעבר לחלוף הזמן אינה סותרת זאת.

120. המשתתף הנוסף מציין כי בהתאם לחוזה, הלקוח טרם חייב. המשתתף הרביעי מציין כי החוב אינו עומד לתשלום היום, אלא הלקוח יהיה חייב כתלות בביצועים. המשתתף הנוסף מציין כי אם חברה יזמית שמוכרת דירות בהסכם לפיו מקדמה של 20% תשולם בחתימת ההסכם והיתרה תשולם בעת מסירת החוזה ושיעור ההשלמה של החברה היזמית הוא 40% ברור שיש סיכון אשראי, אך לא ברור איזה גילוי נדרש.

121. חבר הוועדה האחר מציין כי כיום קיימות גם עסקאות של מקדמה של 5% וזו דוגמה מצוינת לכך שנדרש גילוי שכן החברה היזמית חשופה לסיכון אשראי של הלקוח. המשתתף הנוסף מציין כי החברה היזמית עדיין מחזיקה בדירה. חבר הוועדה האחר מציין כי הסיכון הוא שתהיה ירידת מחירים והלקוח קנה למעשה אופציה לדירה. בדעה כי אי מתן גילוי במקרה כזה הופך את הדוחות הכספיים לפחות רלוונטיים.
122. המשתתף השישי מציין כי חלק משמעותי מעצם ההכרה הוא יכולת אכיפת החוזה. מוסיף כי אם יש ספק לגבי אכיפת החוזה לא ניתן כלל להכיר בהכנסה. חבר הוועדה האחר משיב כי קיימת חשיבות לאיכות האשראי של הלקוח לצורך קביעת יכולת אכיפת החוזה.
123. היו"ר מציין כי חבר הוועדה לא התנגד לעצם הגילוי אלא לשם – סיכון אשראי. המשתתף הנוסף בדעה כי מדובר על סיכון אשראי ומציין כי תקן 43 דורש בחינה, הכרה ומדידה של הפסד מירידת ערך בדומה לנכס פיננסי. מציין כי השיקול היחיד הוא עלות תועלת לאור העובדה שמדובר בחברות פרטיות.
124. צדיק מציינת כי דרישות הגילוי בתקן 46 לגבי סיכון האשראי מצומצמות בהרבה לעומת IFRS 7. מוסיפה כי קיימת דרישה לגילוי ריכוז משמעותי של סיכון אשראי ולהפרשות שהוכרו בגין נכסים פיננסיים. המשתתף הנוסף וחבר הוועדה האחר מסכימים.
125. היו"ר מסכם כי אין התנגדות להוספת האמירה כי דרישות הגילוי בתקן 46 לגבי סיכון האשראי יחולו על נכס בגין חוזה.
126. צדיק מציינת כי מוצע תיקון לסעיף 71 לתקן 43 במקביל לסעיף 107 לתקן דיווח כספי בינלאומי 15 וזאת במקביל לתיקון לסעיף התחולה בתקן 46. מצטטת את הסעיף במלואו "ישות תבחן ירידת ערך של נכס בגין חוזה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה לכללי חשבונאות מקובלים". ירידת ערך של נכס בגין חוזה תימדד, תוצג ויינתן בגינה גילוי לפי אותו בסיס כמו נכס חייבים שהוא בתחולת תקן חשבונאות מספר 46 (ראה גם סעיף 81). כמו כן, דרישות הגילוי לגבי סיכון אשראי בתקן חשבונאות מספר 46 חלות גם על נכס בגין חוזה." מוסיפה כי המשפט האחרון אינו בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 15.
127. חבר הוועדה האחר בדעה כי בנוסח המוצע יש כפילות בין המשפט האחרון לבין המשפט שקודם לו המתייחס לגילוי. צדיק משיבה כי המשפט הראשון מתייחס לירידת ערך ואילו המשפט השני מתייחס לדרישות הגילוי לגבי סיכון אשראי אשר כוללות גם ריכוז סיכון אשראי. חבר הוועדה האחר מציע לפשט את הניסוח ולהתייחס לגילוי רק במשפט השני. צדיק מסכימה. חבר הוועדה האחר מציין כי כל דרישות הגילוי שחלות על חייבים חלות גם על נכס בגין חוזה ולא רק דרישות הגילוי בגין סיכון אשראי.

128. צדיק שואלת אם לא מדובר בהרחבה משמעותית. חבר הוועדה האחר בדעה שלא צריך להיות הבדל בין הגילוי בגין חייבים לבין הגילוי בגין נכס בגין חוזה.
129. צדיק שואלת אם גילוי כזה ניתן בדוחות כספיים בתקינה הבינלאומית. המשתתף הנוסף משיב בשלילה.
130. חבר הוועדה הרביעי מסכים שמדובר בגילוי רלוונטי אך מדובר על החמרה לעומת חברות ציבוריות. היו"ר מסכים שאין להחמיר עם חברות פרטיות לעומת חברות ציבוריות.
131. חבר הוועדה האחר מציין כי סעיף 5א לתקן דיווח כספי בינלאומי 7 אכן מחיל רק את דרישות הגילוי לגבי סיכון אשראי על נכס בגין חייבים. מסכים שאין להחמיר בדרישות הגילוי לחברות פרטיות מעבר לדרישות של חברות ציבוריות. מציין כי ייתכן שיתר הדרישות פחות רלוונטיות. חבר הוועדה הרביעי מסכים להוספת דרישת גילוי מקבילה בתקינה הישראלית.
132. **צדיק מסכמת כי סעיף 71 לתקן 43 יתוקן כך: "ישות תבחן ירידת ערך של נכס בגין חוזה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה לכללי חשבונאות מקובלים". ירידת ערך של נכס בגין חוזה תימדד, ותוצג וינתן בגינה גילוי לפי אותו בסיס כמו נכס חייבים שהוא בתחולת תקן חשבונאות מספר 46 (ראה גם סעיף 81). כמו כן, דרישות הגילוי לגבי סיכון אשראי בתקן חשבונאות מספר 46 חלות גם על נכס בגין חוזה."**
133. צדיק מציינת כי מוצע להוסיף את סעיף 71א לתקן 43 לפיו "ישות תטפל בחייבים בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה". וזאת במקביל לסעיף 108 ל-IFRS 15. מוסיפה כי עולה השאלה אם עשוי להיווצר פער בהכרה לראשונה לאור העובדה שלא אומץ מודל הפסדי אשראי חזויים.
134. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי כל עוד אין התייחסות בתקינה הישראלית לרווח או הפסד בהכרה לראשונה ואין התייחסות מקבילה ל-IFRS 9 ול-IFRS 13, אין להתייחס לכך.
135. צדיק מציינת כי חייבים נמצאים ממילא בתחולת תקן 46 ומטרת הוספת אמירה זו בתקן 43 היא על מנת להבהיר זאת.
136. חבר הוועדה הנוסף מציין כי המשפט הראשון אינו עומד בסתירה ואינו מתייחס לפער בהכרה לראשונה וניתן להוסיפו. חבר הוועדה הרביעי מסכים ומציין כי סעיף 1.17 בתקן 46 מתייחס לפער שעשוי להיווצר בהכרה לראשונה.
137. חבר הוועדה הנוסף מציע למקם את סעיפים 71 ו-71א לאחר סעיף 76 שמגדיר חייבים ונכס בגין חוזה ומסביר את ההבחנה ביניהם. **צדיק מציעה לבחון זאת.**

138. **צדיק מסכמת כי יוסף סעיף לתקן 43 לפיו "ישות תטפל בחייבים בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה."**

139. צדיק מציינת כי מוצע להוסיף סעיף הסבר בתקן 46 לאחר סעיף התחולה "בהתאם לסעיף 71 לתקן חשבונאות מספר 43, חייבים מחוזה עם לקוח הם בתחולת תקן חשבונאות מספר 46. בהתאם לסעיף 1.2(יב) נכס בגין חוזה אינו בתחולת תקן חשבונאות מספר 46. יחד עם זאת, בהתאם לסעיף 71 לתקן חשבונאות מספר 43, ירידת ערך של נכס בגין חוזה תימדד ותוצג לפי אותו בסיס כמו נכס חייבים שהוא בתחולת תקן חשבונאות מספר 46. כמו כן, דרישות הגילוי בגין סיכון אשראי חלות גם על נכס בגין חוזה שבתחולת תקן חשבונאות מספר 43." חבר הוועדה האחר מציע לשים סעיף זה במבוא ולא במסגרת התקן. **צדיק מסכמת כי הסעיף יוסף במבוא.**

אופציה וחווה אקדמה להשגת שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית

140. צדיק מציינת כי סעיפים 1.2(יג) ו(יד) מחריגים אופציה וחווה אקדמה להשגת שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית במועד עתידי אם התקופה של חווה האקדמה אינה עולה על תקופת זמן סבירה הדרושה באופן רגיל להשיג את האישורים הדרושים ולהשלים את העסקה. מוסיפה כי הצוות הציע להוסיף אמירה כי דרישות הגילוי בתקן 46 חלות על חוזים אלה. חבר הוועדה האחר שואל איזו דרישות גילוי יכולות להיות רלוונטיות, מאחר שהמשמעות היא שאין הכרה בהם בדוחות הכספיים.

141. חבר הוועדה הנוסף מציין כי אין דרישות גילוי ב-IFRS 9 להחרגה שניתנה באותו תקן.

142. חבר הוועדה הרביעי מציין כי דרישות גילוי שעשויות להיות רלוונטיות הן דרישות גילוי לגבי תלויות.

143. צדיק שואלת אם לא נדרש כלל גילוי. חבר הוועדה הרביעי מציין כי נדרש גילוי כעסקה והתקשרות מהותית.

144. **היו"ר מסכם כי הערת הצוות לא התקבלה ולא תוסף דרישה ליישם את דרישות הגילוי לגבי אופציה או חווה אקדמה שהוחרגו מתחולת תקן 46.**

145. צדיק מציינת כי בשל אילוצים שונים של חברי הוועדה, הישיבה הבאה תתקיים ב-24.12 ובה יתקיים דיון בהצעה לתקן בינלאומי בנושא שיטת השווי המאזני. מוסיפה כי חבר הוועדה הנוסף יסקור את ההצעה לתקן.

146. חבר הוועדה הרביעי מבקש להעביר לוועדה המקצועית לקראת הישיבה הבאה את טיוטת מכתב התגובה של ה-EFRAG להצעה לתקן.

147. **היו"ר נועל את הישיבה.**